

HUOM. Kokeessa saa käyttää laskimia ja jaettua kaavakokoelmaa.

1. välikoe = tehtävät 1,2,3.

2. välikoe=tehtävät 4,5,6.

Tentti=viisi tehtävää.

1. Olkoon $P(A) = 0.6$ ja $P(A \cup B) = 0.8$. Laske $P(B)$, kun
  - a) $A \cap B = \emptyset$
  - b) A ja B ovat riippumattomia
  - c) $P(A|B) = 0.5$.

2. Satunnaismuuttuja x ilmoittaa kruunujen lukumäärän 676 : ssa rahanheitossa.
  - a) Laske x : n odotusarvo ja varianssi.
  - b) Arvioi todennäköisyyttä $P(299 \leq x \leq 377)$ Tsebyshevin epäyhtälön avulla.

3. a) Sähköisen komponentin kestoikä t (vuosissa) noudattaa eksponentiaalijakaumaa parametrillä $\lambda = 2$; ts. sen tiheysfunktio on $f(t) = 2 e^{-2t}$, kun $t \geq 0$. Millä todennäköisyydellä satunnaisesti valittu komponentti kestää ainakin neljä kuukautta ?
  - b) Asiakas ostaa kuusi kappaletta a) - kohdassa mainittuja sähköisiä komponentteja. Millä todennäköisyydellä vähintään kaksi niistä on sellaista , jotka kestävät ainakin neljä kuukautta ?

4. Talossa on järjestelmä, joka päälle kytkettynä asukkaiden poissa ollessa sytyttää ja sammuttaa valot satunnaisesti kerran tunnissa. Olkoon y aika, jolloin valot sytytetään ja x aika, jolloin ne sammutetaan. Ajat lasketaan joka tunnin alusta. Systemi on suunniteltu niin, että (x,y) noudattaa yhteisjakaumaa, jonka tiheysfunktio on $f(x,y) = 8xy$, $0 < y < x < 1$.
  - a) Laske todennäköisyys, että kun järjestelmä on kytketty päälle, valot syttyvät puolen tunnin kuluessa ja sammuvat sitten vartin sisällä.
  - b) Muodosta marginaalijakaumien x ja y tiheysfunktiot.

5. Erään tutkijan mukaan tietynlaisen ruokavalion omaavan hiiren elinikä noudattaa normaalijakaumaa .Mitattiin 29 tällaisen hiiren elinikä , ja saatiin otoskeskiarvoksi 36 (kuukautta) ja otosvariانسsiksi 40 (kuukautta²) .
  - a) Määrää eliniän 99 % : n luottamusväli.
  - b) Kuinka monen % : n todennäköisyydellä (taulukoiden mukaan) elinikä on 31 ja 41 kuukauden välissä ?

6. Satunnaismuuttujista $x \sim N(\mu_x, \sigma_x^2)$ ja $y \sim N(\mu_y, \sigma_y^2)$ on otettu molemmista 15 kappaaleen otokset. Otoskeskiarvoiksi ja otosvariانسseiksi saatiin seuraavat:
 $\bar{x} = 70.1$, $\bar{y} = 69.2$, $s_x^2 = 2.4$ ja $s_y^2 = 1.6$. Testaa nollahypoteesi $H_0 : \mu_x = \mu_y$ vaihtoehtoa $H_1 : \mu_x > \mu_y$ vastaan 5%:n riskitasolla.